

★ Suomen johtava neurologian oppimisalusta

Neurologian oppiminen modernisti ja käytännönläheisesti

Interaktiiviset kurssit, kliiniset simulaatiot ja Neuroquiz – kaikki mitä tarvitset neurologian hallintaan yhdessä paikassa.

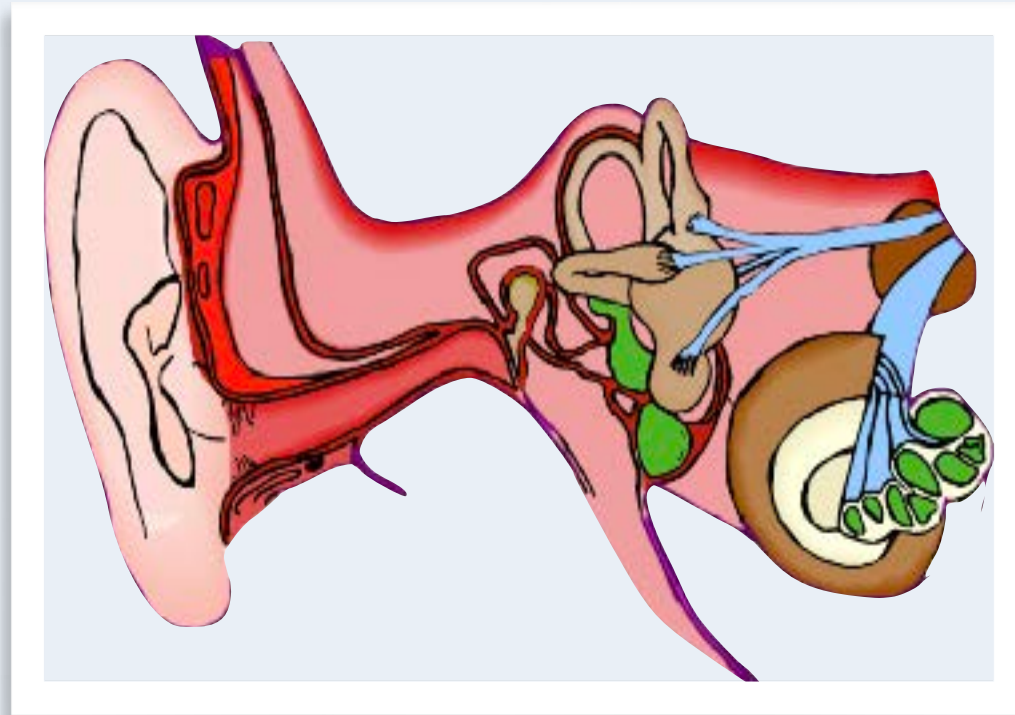

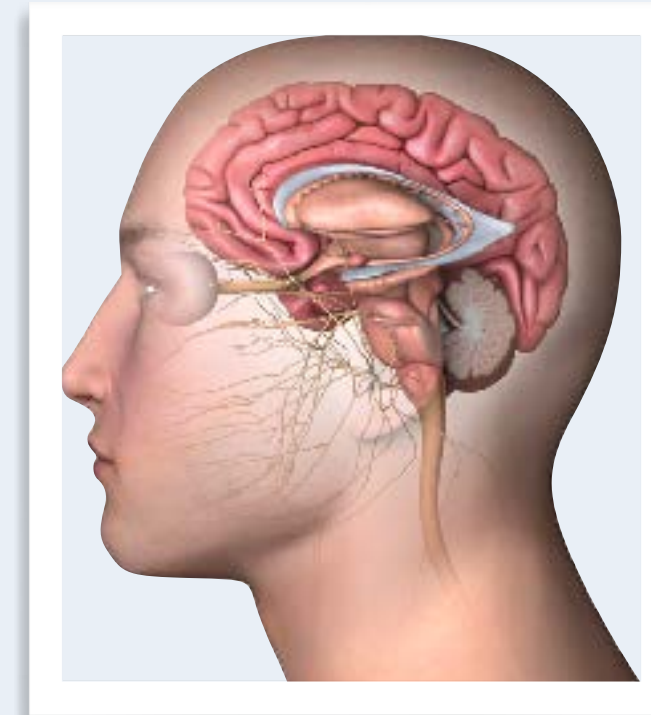

Huimaus - Hoito

Huimauksen taustalla on useita mekanismeja - tämän takia hoitokin vaihtelee potilaasta toiseen

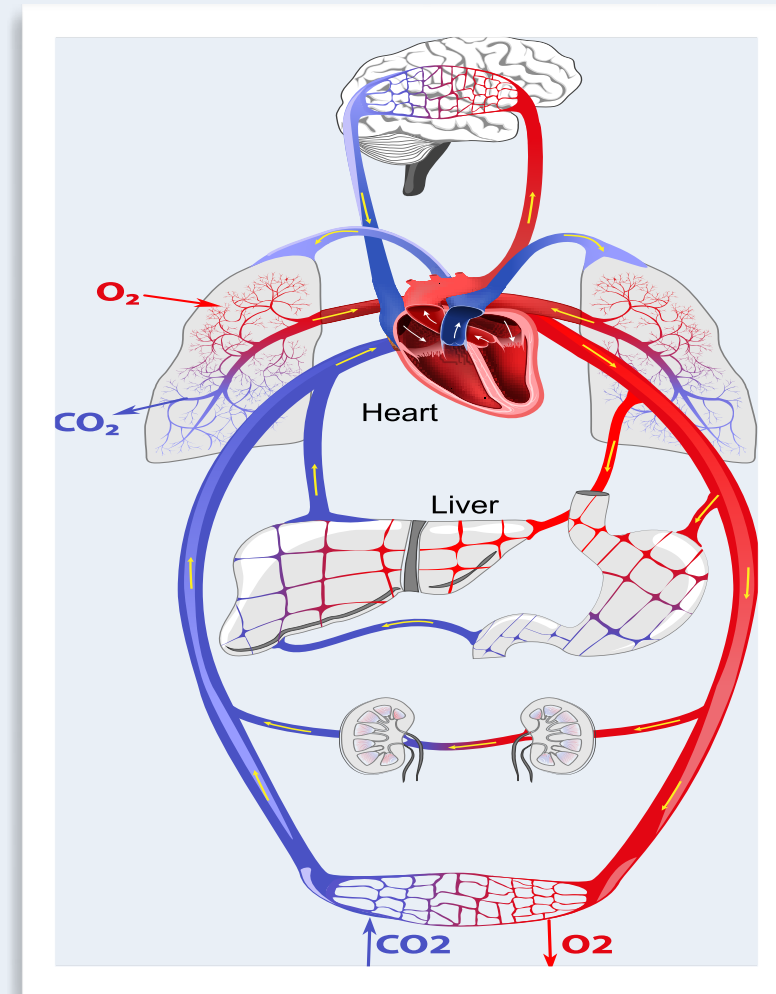
Tasapainoelin

Tasapainoelimen
keskushermostoyhteydet

Lääkkeet, nautintoaineet,
myrkyt

Sydän, aivoverisuonet

Nestetasapaino

Asentotunto, selkäydin

Vaaran merkit

Huimauspotilas päivystyspoliklinikalla 4 x T	Kysymyksenasettelu	Huomio
Triage (kiireellisyysarvio)	Liittyykö huimaukseen vaaran merkkejä	Vaaran merkit: 1) poikkeava kehonlämpö (kuume tai alilämpö), sydämen rytmi, verenpaine tai hengitys 2) sekavuus 3) äkillinen, kova tai pitkittynyt pään tai niskan alueen kipu 4) neurologiset liittännäisoireet, 5) sydänoireet (rintakipu, hengenahdistus, kollapsi)
Timing (oireen kesto)	Onko huimauksen kesto sekunteja, minutteja, päiviä vai viikkoja	Keskeinen erotusdiagnostiikka: 1. Huimaus kestää sekunneista tunteihin: hyvänlaatuinen BPPV, ortostatismi, pyörtyminen, Menieren tauti, paniikkikohtaus, migreeni, vai "paha" TIA, sydänkatastrofi, feokromosytooma vai myrkytys ? 2. Huimaus kestää päivistä viikkoihin: vestibulaarineuroniitti, sisäkorvatulehdus, lääkkeen sivuvaikutus, korvan herpes-infektio, vai aivoinfarkti, bakteerin aiheuttava sisäkorvan-kartiolisäkkeen ilmalokeroiden tulehdus, Wernicken oireyhtymä, muu aivorunko-oireyhtymä ?
Triggers (laukaisevat tekijät)	Mikä provosoi huimauksen	Asennonmuutos: hyvänlaatuinen asentohuimaus Makuulta tai istumasta ylösnousu: ortostatismi Fyysinen rasitus tai ei triggeriä: sydänperäinen, aivohaveri tai muu pahanlaatuinen syy
Telltale Signs (perussyyn paljastajat)	Sopivatko silmien liiketestit aivohaveriin	Aivoverenkiertohäiriöön sopii: 1) normaali pään impulssitesti, 2) silmien poikkeava linjaus ("skew-deviation") ja 3) suuntaa vaihtava silmävärve (nystagmus)

TIA = Transient Ischemic Attacks, Wernicken tauti = tiamiinin puutteesta aiheutunut aivorungon, pikkuaivojen ja isoaivojen ohimolohkojen harmaan aineen tuhoutuminen (oireita ovat mm. silmien liikehäiriöt, muistihäiriöt, ataksia ja sekavuus), skew-deviation = silmien karsastus pystytasossa - toinen silmä on korkeammalla kuin toinen (vertikaalinen karsastus), pään impulssitesti seuraavassa slidessa

Huimaus - Hoito

Huimausta provosoivat tekijät ja liitännäisoireet voivat paljastaa sen perussyyn

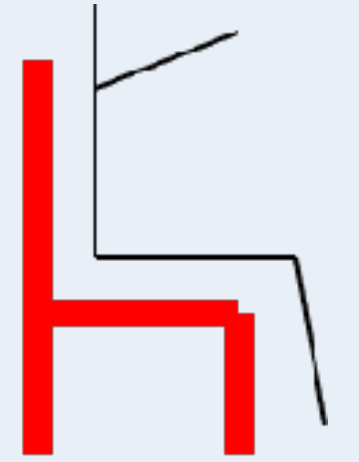
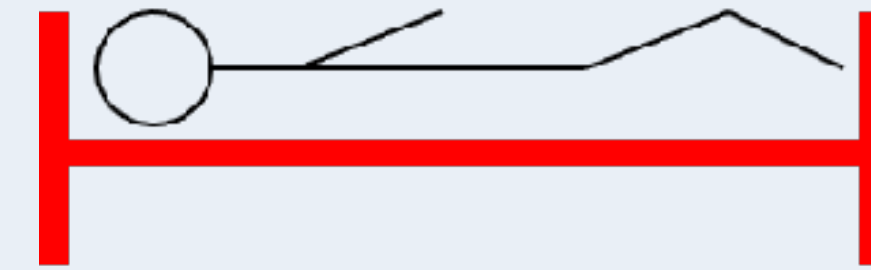
Dix-Hallpike

BPPV

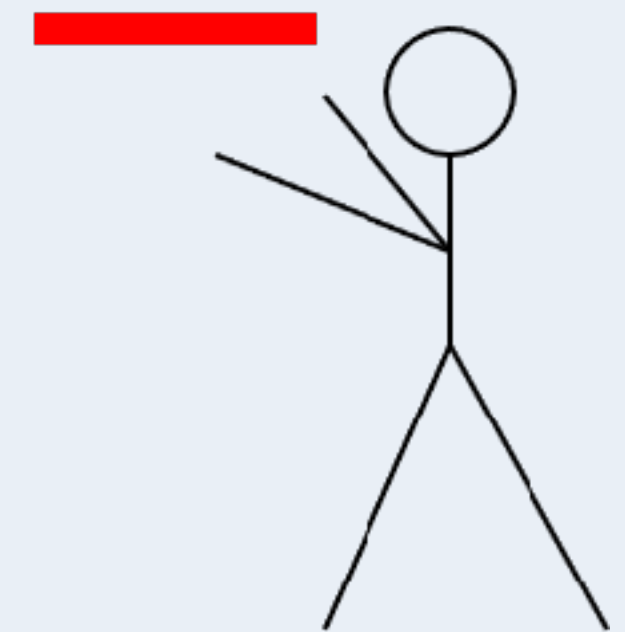
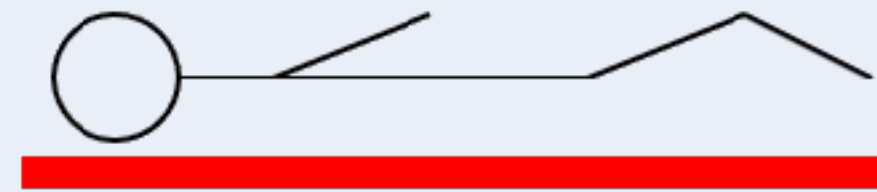
Viivakävely

Pikkuaivovaurio

Makuulta tai istualtaan ylösnousu

Ortostatismi

Kyljen kääntäminen
Ylähyllille kurkottaminen

BPPV

Kävely, kääntymiset,
Rombergin testi

Neurologinen perussyy

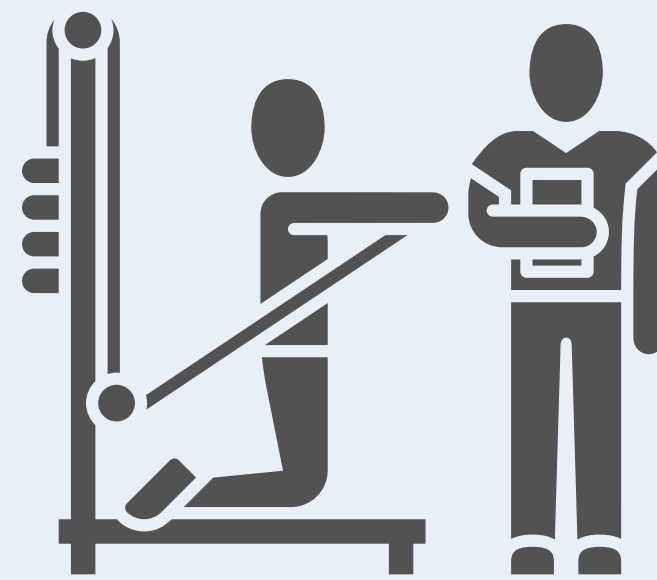
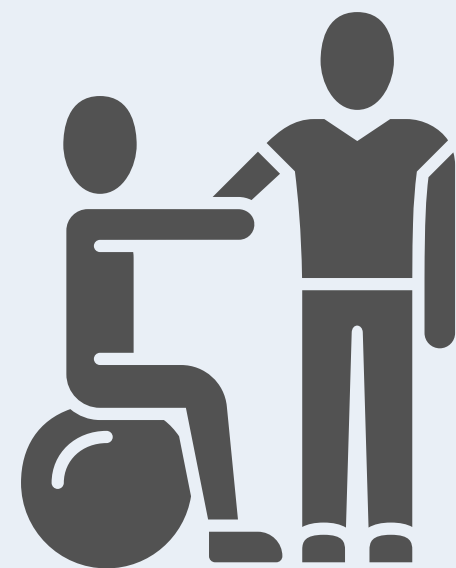
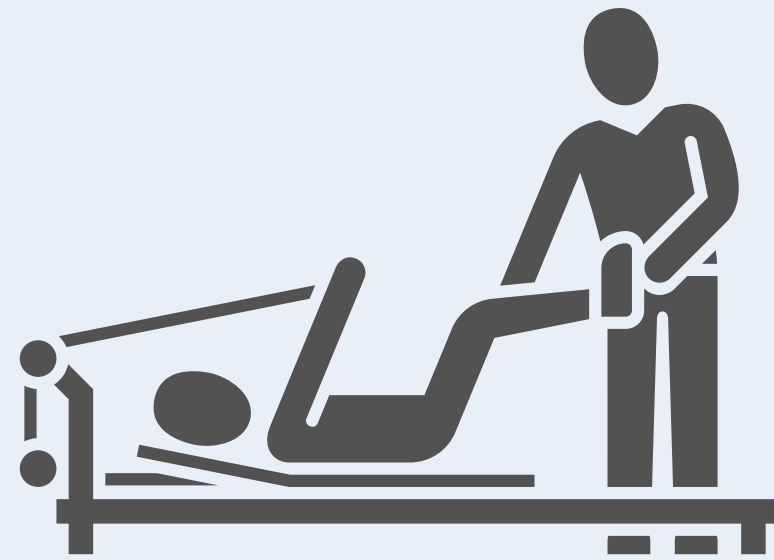

BPPV = Benign Paroxysmal Positional Vertigo =
hyvänlaatuinen asentohuimaus

Huimauksen aiheuttaja	Huimauksen perussyynmukainen hoito	Huomio
Hyvänlaatuinen asentohuimaus	Epleyn tai Semontin asentohoidot (liikesarjat) Omatoiminen asentohoito	Tasapainoelintä lamaavat lääkkeet ovat haitallisia
Menieren tauti	Vähäsuolainen ruokavalio, betahistidiini, diureetit Potilaan informointi (taudin luonne, provosoivat tekijät, dieetti)	Hankaliin oireisiin välikorvan paikallinen gentamysiinihoito
Vestibulaarineuroniitti	Metyyliprednisoloni tai prednisoloni	Tasapainoharjoitukset, harkinnan mukaan valasykloviiri
Aivoverenkiertohäiriö	Liuotushoito ASA+dipyridamoli tai klopidogreeli, ASA, varfariini, dabigatraani, rivarosabaani, apiksabaani, endoksabaani, verenpaine- ja kolesterolilääkitys (statiini)	Kuntoutustoimet usein tarpeen
Ikärappeumahuimaus	Liikkuminen (≈ tasapainoharjoitukset), näön tarkistus, silmälasit, lääkelistan tarkistus ja redusointi	Toimenpiteet kohdistetaan hoidettavissa oleviin syihin
Migreenihuimaus	Migreenin esto- ja kohtauslääkitys	Migreenihuimauksessa amitriptyliini ja verapamiili mahdollisesti muita tehokkaampia
Niskalihasperäinen huimaus	Fysioterapia Niskalihasharjoitukset	Niskalihastension lääkehoito harkinnan mukaan: amitriptyliini, nortriptyliini, akupunktio
Psyykinen huimaus	SSRI, TCA, alpratsolaami, klonatsepaami	Hyvä potilas-lääkärisuhde tärkein hoitointerventio
Ortostatismi	Nesteenpoisto- ja verenpainelääkityksen välttäminen, nesteytys, suolalisä, tukisukat, vuoteen pääpuolen kohotus	Parkinsonin taudissa lääkehoidon optimointi (MAO-estäjät ja dopamiiniagonistit aiheuttavat toisinaan ortostatismia) Joskus: inodometasiini, fludrokortisoni, pyridostigmiini

Huimauksen oireenmukainen hoito	Oireenmukainen lääke	Huomio
Pahoinvointilääkkeet (antiemeetit)	Metoklopramidi, ondansetroni, proklooriperatsiini, DHBP	Pahoinvointilääkkeiden vaikutusmekanismi on dopamiini- tai serotoniinireseptorisaalpaus
Sisäkorvan verenkiertoa parantavat lääkkeet	Betahistidiini (Betaserc ® , Betahistin ®)	Käyttöaihe on korvaperäinen vertigo
Bentsodiatsepiinit	Alpratsolaami, klonatsepaami, diatsepaami, loratsepaami	Käytetään akuutissa vaiheessa, vain muutaman päivän ajan
Antihistamiinit	Prometatsiini	Vaihtoehtovalmisteita dimenhydrinaatti, meklitsiini (eivät löydy Pharmaca Fennicasta)
Antikolinergiset lääkkeet	Skopolamiini-laastari	Lisäkäyttöaiheena on matkapahoinvointi

Neurologisesta syystä johtuvan huimausongelman kuntoutus

Kuntoutusprosessi HUS Neurokeskuksessa

